

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1981 r.

w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zasady umarzania, odroczenia terminu zapłaty i rozkładania na raty należności pieniężnych przysługujących państwowym jednostkom organizacyjnym od osób fizycznych oraz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, nie będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

2. Rozporządzenie nie dotyczy należności wymienionych w art. 4 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) oraz opłat za czynności egzekucyjne, o których mowa w art. 172 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1966 r. Nr 24, poz. 151 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) decyzji — rozumie się przez to wyrażone na piśmie oświadczenie woli jednostki państwowej będącej wierzycielem lub uprawnionego organu w sprawie umorzenia należności lub udzielenia ulgi w jej spłacie,
- 2) jednostce państwowej — rozumie się przez to przedsiębiorstwo państwowe, zjednoczenie, bank państwowy i państwowo-spółdzielczy, jednostkę budżetową oraz inną państwową jednostkę organizacyjną,
- 3) zjednoczeniu — rozumie się przez to również inną państwową jednostkę organizacyjną grupującą przedsiębiorstwa,
- 4) wojewodzie — rozumie się przez to również prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego,
- 5) wojewódzkiej radzie narodowej — rozumie się przez to również radę narodową miasta stopnia wojewódzkiego,
- 6) naczelnym organie administracji państwowej — rozumie się przez to również kierownika urzędu centralnego,

7) należności — rozumie się przez to należność pieniężną, o której mowa w § 1 (należność główna), przypadającą od jednego dłużnika wraz z należnymi odsetkami lub kosztami dochodzenia należności (należności uboczne) według stanu w chwili podejmowania decyzji, a jeżeli należność główna została zapłacona i pozostały do zapłaty odsetki i koszty — sumę tych należności ubocznych.

§ 3. 1. Należność może być umorzona w całości lub w części, jeżeli:

- 1) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by dochodzić należności,
- 2) w wyniku egzekucji z majątku dłużnika, dłużnik lub osoby pozostające na jego utrzymaniu byliby pozbawieni niezbędnych środków utrzymania,
- 3) dłużnik zmarł nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawił ruchomości nie podlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 25.000 zł,
- 4) jest oczywiste, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym tej należności nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne,
- 5) nie można ustalić osoby dłużnika.

2. Należność główna z tytułu odszkodowania za zagarnięcie mienia społecznego nie może być umorzona przed upływem 10 lat od daty popełnienia tego przestępstwa, chyba że zachodzą okoliczności określone w ust. 1 pkt 3.

3. Należność główną z tytułu odpowiedzialności za niedobór mienia nie może być umorzona z przyczyny wskazanej w ust. 1 pkt 5.

§ 4. 1. Umorzenie należności, za którą odpowiada więcej niż jeden dłużnik, może nastąpić, gdy okoliczności uzasadniające umorzenie zachodzą co do wszystkich zobowiązanych.

2. Umorzenie należności głównej pociąga za sobą umorzenie należności ubocznych. Jeżeli umorzenie dotyczy części należności głównej, w odpowiednim stosunku do tej należności podlegają umorzeniu należności uboczne.

3. Jeżeli decyzja o umorzeniu dotyczy tylko części należności, w decyzji należy określić termin zapłaty pozostałej części należności. Jeżeli dłużnik nie dotrzymał terminu zapłaty, decyzja o umorzeniu może być w całości cofnięta.

§ 5. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących z innych przyczyn na uwzględnienie organ uprawniony do umorzenia należności może odroczyć termin zapłaty należności lub rozłożyć należność na raty, biorąc pod uwagę możliwości płatnicze dłużnika oraz uzasadniony interes wierzyciela.

2. Od należności, której termin zapłaty odroczone lub którą rozłożono na raty, nie pobiera się odsetek za zwłokę za okres od wydania decyzji do upływu terminów zapłaty określonych w decyzji.

3. Jeżeli dłużnik nie spłaci w terminie albo w pełnej wysokości rat ustalonych w decyzji, pozostała do spłaty należność staje się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w tym również z odsetkami, o których mowa w ust. 2.

§ 6. 1. Należność może być umorzona na wniosek dłużnika lub z inicjatywy wierzyciela. Odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty może nastąpić jedynie na wniosek dłużnika.

2. Jeżeli z wnioskiem o umorzenie należności lub zastosowanie ulgi wystąpi dłużnik, a decyzja w tym przedmiocie nie należy do wierzyciela, podjęcie decyzji następuje po zasięgnięciu opinii wierzyciela.

§ 7. Organ może cofnąć swoją decyzję o umorzeniu lub o udzieleniu ulg w spłaceniu należności, jeżeli wyjdzie na jaw, że dowody, na podstawie których należność umorzono lub udzielono ulg w jej spłaceniu, okazały się fałszywe bądź że decyzja wydana została w wyniku przestępstwa lub że dłużnik wprowadził ten organ w błąd co do okoliczności, które stanowiły podstawę decyzji.

Rozdział 2

Należności jednostek państwowych objętych budżetem centralnym lub rozliczających się z tym budżetem.

§ 8. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem centralnym umarza kierownik jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 50.000 zł.

2. Jeżeli należność przekracza kwotę 50.000 zł, o umorzeniu decyduje właściwy naczelny organ administracji państwowej. Organ ten może upoważnić kierowników bezpośrednio podległych jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

§ 9. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej rozliczającej się z budżetem centralnym umarza dyrektor przedsiębiorstwa (kierownik jednostki), jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 50.000 zł.

2. O umorzeniu należności przekraczającej kwotę 50.000 zł, przysługującej przedsiębiorstwu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej zgrupowanej w zjednoczeniu, decyduje dyrektor zjednoczenia, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł.

3. Należność przysługującą zjednoczeniu umarza dyrektor zjednoczenia, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł.

4. Jeżeli należność przysługująca przedsiębiorstwu państwowemu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej nie zgrupowanej w zjednoczeniu przekracza kwotę 50.000 zł albo jeżeli należność przysługująca przedsiębiorstwu państwowemu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej zgrupowanej w zjednoczeniu, a także należność

przysługująca zjednoczeniu przekracza kwotę 200.000 zł, o umorzeniu decyduje naczelny organ administracji państwowej.

§ 10. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa działających na zasadach wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego do umarzania należności związanych z działalnością tych jednostek, jeżeli należność nie przekracza kwoty 30.000 zł.

§ 11. Naczelny organ administracji państwowej może upoważnić dyrektorów przedsiębiorstw państwowych lub innych państwowych jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych oraz dyrektorów zjednoczeń do umarzania należności nie przekraczających kwoty 500.000 zł.

§ 12. 1. Minister Komunikacji może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” do umarzania należności przysługujących temu przedsiębiorstwu, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł.

2. Minister Łączności może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” do umarzania należności przysługujących temu przedsiębiorstwu, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 100.000 zł.

§ 13. O umorzeniu należności przysługującej Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń decydują:

- 1) dyrektorzy inspektoratów — w stosunku do należności nie przekraczających kwoty 20.000 zł,
- 2) dyrektorzy oddziałów wojewódzkich — w stosunku do należności nie przekraczających kwoty 70.000 zł,
- 3) Naczelny Dyrektor — w stosunku do należności nie przekraczających kwoty 500.000 zł.

§ 14. 1. O umorzeniu należności przysługującej Narodowemu Bankowi Polskiemu decyduje Prezes Narodowego Banku Polskiego.

2. O umorzeniu należności przysługującej Bankowi Gospodarki Żywnościowej decyduje Prezes Banku Gospodarki Żywnościowej.

3. Prezesi Narodowego Banku Polskiego oraz Banku Gospodarki Żywnościowej mogą upoważnić dyrektorów oddziałów wojewódzkich banku oraz dyrektorów oddziałów operacyjnych i specjalistycznych banku do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

Rozdział 3

Należności jednostek państwowych objętych budżetem terenowym lub rozliczających się z tym budżetem.

§ 15. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem terenowym stopnia podstawowego umarza:

- 1) naczelnik gminy, naczelnik miasta i gminy oraz naczelnik miasta liczącego poniżej 30 tysięcy mieszkańców, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 50.000 zł,
- 2) naczelnik miasta liczącego powyżej 30 tysięcy mieszkańców, naczelnik dzielnicy oraz prezydent miasta, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł; prezydent miasta liczącego powyżej 100 tysięcy mieszkańców może upoważnić kierowników jednostek budżetowych podporządkowanych miejskiej radzie narodowej do umarzania należności nie przekraczających kwoty 100.000 zł.

2. Należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym jednostkowym budżetem województwa oraz należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym budżetami terenowymi stopnia podstawowego, przekraczające

kwoty wymienione w ust. 1, umarza wojewoda. Wojewoda może upoważnić dyrektorów (kierowników) jednostek budżetowych podporządkowanych wojewódzkiej radzie narodowej do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

§ 16. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej rozliczającej się z budżetem terenowym umarza dyrektor przedsiębiorstwa (kierownik jednostki), jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 30.000 zł.

2. O umorzeniu należności przekraczającej kwotę 30.000 zł, przysługującej przedsiębiorstwu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej rozliczającej się z budżetem terenowym, zgrupowanej w zjednoczeniu, decyduje dyrektor zjednoczenia, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 100.000 zł.

3. Należność przysługującą zjednoczeniu umarza dyrektor zjednoczenia, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 100.000 zł.

4. Jeżeli należność przysługująca przedsiębiorstwu państwowemu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej nie zgrupowanej w zjednoczeniu, podporządkowanej radzie narodowej stopnia podstawowego, przekracza 30.000 zł, o umorzeniu decyduje:

- 1) naczelnik gminy, naczelnik miasta i gminy oraz naczelnik miasta liczącego poniżej 30.000 mieszkańców — co do należności nie przekraczających 50.000 zł,
- 2) naczelnik miasta liczącego powyżej 30.000 mieszkańców, naczelnik dzielnicy oraz prezydent miasta — co do należności nie przekraczających 100.000 zł.

5. Jeżeli należności przysługujące przedsiębiorstwu państwowemu, zjednoczeniu lub innej państwowej jednostce organizacyjnej rozliczającej się z budżetem terenowym przekraczają kwoty, o których mowa w ust. 1—4, o umorzeniu tych należności decyduje wojewoda.

§ 17. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa działających na zasadach wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego do umarzania należności związanych z działalnością tych jednostek, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 10.000 zł.

§ 18. Wojewoda może upoważnić dyrektorów przedsiębiorstw państwowych lub innych państwowych jednostek organizacyjnych podporządkowanych wojewódzkiej radzie narodowej do umarzania należności nie przekraczających kwoty 100.000 zł oraz dyrektorów zjednoczeń do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

Rozdział 4

Umarzanie należności w wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych.

§ 19. 1. W wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych dyrektor (kierownik) jednostki państwowej objętej lub rozliczającej się bezpośrednio z budżetem centralnym może umorzyć należność przysługującą tej jednostce mimo braku okoliczności określonych w § 3, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 30.000 zł.

2. Jeżeli należność przekracza kwotę 30.000 zł, o umorzeniu decyduje naczelny organ administracji państwowej.

3. Naczelny organ administracji państwowej może upoważnić dyrektorów (kierowników) jednostek państwowych bezpośrednio podległych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

§ 20. 1. W wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych należność przysługującą jednostce państwowej objętej lub rozliczającej się z budżetem terenowym mimo braku okoliczności określonych w § 3 może umorzyć:

- 1) naczelnik gminy, naczelnik miasta i gminy, naczelnik miasta liczącego poniżej 30.000 mieszkańców, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 20.000 zł,
- 2) naczelnik miasta liczącego powyżej 30.000 mieszkańców, naczelnik dzielnicy oraz prezydent miasta, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 30.000 zł.

2. Jeżeli należność przekracza kwoty wymienione w ust. 1 lub przysuguje jednostce podporządkowanej wojewódzkiej radzie narodowej, o umorzeniu decyduje wojewoda.

3. Wojewoda może upoważnić dyrektorów (kierowników) jednostek państwowych podporządkowanych wojewódzkiej radzie narodowej do umarzania należności nie przekraczających kwoty 100.000 zł.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1969 r. w sprawie zasad oraz trybu umarzania i udzielania ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 26, z 1971 r. Nr 29, poz. 267 i z 1974 r. Nr 22, poz. 131).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski